

Понеже при края на входа, въ пода, има изсъчени дупки за подпорка на хоризонтални диреци (*a, b*), понеже подобни дупки се забълтвават и въ скалния жгъл на блока, възможно е, да е имало построенъ прѣдъ входа балконъ отъ дървена конструкция.

Двата входа въ църквата сѫ били затворени съ дървени врати, дупките отъ които до сега сѫ добре запазени: при съверния входъ до вътрѣшния му край (*c, d*) и при юго-източния входъ (1·35 м. високъ), почти въ срѣдата.

Олтарната часть на църквата (B) е изсъчена отдѣлно, почти въ срѣдата на източната църковна стѣна; формата ѝ е неправиленъ читирежгълникъ — 1·25 м. дълбокъ и 1·25 м. широкъ при източния му край (къмъ църквата по-широкъ); нивото на олтарната часть е съ 0·11 м. по-високо отъ църквата; височината ѝ е 1·95 м.

Източната стѣна на олтарната часть е доста разрушена, въ нея има една плитка, на горѣ закрѣглена ниша (IV), 0·67 м. широка, а прѣдъ нея въ скалата е изсъченъ подпоренъ стълбъ на прѣстола (V), 0·77 м. високъ, отъ трапецовидна форма, съ широката (0·43 м.) си страна въ скалната стѣна; отъ горѣ му има една кръгла дупка за закрѣпяне на олтарната плоча. Въ съверната стѣна на олтарната часть има единъ полукръгълъ пизюль (VI) съ диаметъръ 0·76 м. и 0·69 м. високъ (до тавана). Подобенъ пизюль (VII) съ диаметъръ 0·73 м. и 0·7 м. високъ е изсъченъ въ западната стѣна на църквата, срѣщу олтарната часть.

Скалниятъ блокъ е напуканъ на нѣколко място отъ земетрѣсъ.

44. Недостѣпната църква, нарѣчена

Берберница,

на югъ отъ прѣдидущата, гледана отъ долу, се е състояла отъ двѣ отдѣления: нартикъ — западното четирежгълно и църква — източното право-жгълно: въ западната стѣна се виждаше дупките за закрѣпване на иконостасъ и въ олтарната часть единъ полукръгълъ пизюль; въ източната стѣна е имало три пизюла: по-голѣмъ въ срѣдата, а по-малки по единъ отъ всичките му страни. Двѣтѣ отдѣления сѫ отворени къмъ югъ.

До подножието на скалата, подъ нартика, има едно съборено отдѣление, чрѣзъ което сѫ се изкачвали въ църквата.

45.

Голѣмъ Нисовски Мънастиръ.

(Фиг. 100 планътъ Табл. XII фиг. 99 и Табл. XIII фиг. 101 отъ югъ. Карта I).

Надъ лѣвия брѣгъ на р. Малки Ломъ, 3 кlm. южно отъ стока на тази рѣка съ Бѣли Ломъ, източно отъ Червенската крѣпость (3 кlm.)